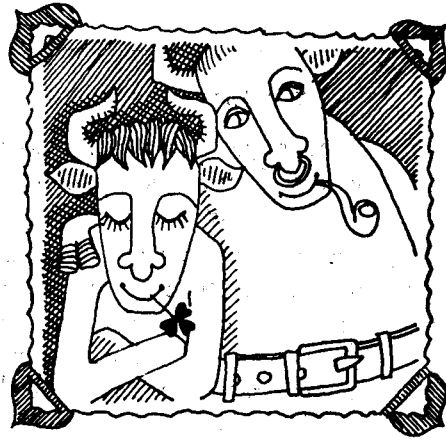

טיפוח פוריות

הזרעת פרות חלב לאחר 40 או 60 יום מן ההמלטה

(עבודה שהוכאה בקונגרס ה־7 לפוריות, שהתקיים ביוני 1972, במינכן גרמניה)

עם התפתחות ההזרעה המלאכותית בעררי הבשר, ימצאו כווראי בוקרינו עניין במאמר הבא, שבכתרת דלעיל.

הקדמה

אחוז ההתעברות אצל הפרות, המפסידות ממש-קל גופן לאחר ההמלטה, הינו נמוך מאלו שמשקל גופן מצוי אז בעליה. יתרה מזאת, הזנה גדושה בתקופה זו משפרת את ההתעברות (2). תצפיות ביעילות של הזרעה מוקדמת התבססו בד"כ על השוואות שנעשו בתוך אותו העדר. עבודות אלו לוקות בחסר בזאת, שקבוצה זו כוללת בד"כ פרות בעלות פוטנציאל פוריות גבוה יותר (דרישה מוקדמת, חייות, בריאות, תנובת חלב נמוכה יותר).

העבודה הנוכחית בוצעה, במטרה לקבוע — מהי היעילות של ההזרעה לאחר 40 או 60 יום לאחר ההמלטה, בעדר בעל רמת הזנה גבוהה, ובשתי קבוצות של פרות שנבחרו באקראי.

תוצאות ודיון:

חומר ושיטות

הניסוי בוצע בקבוצת אורים, בשנת 1970/71. העדר מנה אז 150 פרות, שהניבו בממוצע שנתי 6,500 ק"ג חלב לפרה. לניסוי נבחרו באקראי פרות מבוגרות (לאחר תחלובה שנייה) ולפני ההמלטה, וחולקו באקראי לשתי קבוצות של טיפולים:

1. קבוצה בהזרעה מוקדמת: ההזרעה התחילה מן היום ה-40 לאחר ההמלטה (במידה והפרות התייחמו),

2. קבוצה מאוחרת, בה החלה ההזרעה רק 60 יום לאחר ההמלטה.

לקבוצה הראשונה נבחרו מראש מספר כפול כמעט של פרות מאשר לקבוצה השנייה. בשנתיים שקדמו לניסוי, נהגו להזריע את כל העדר החל מן היום ה-40 לאחר ההמלטה (1). העדר נחלב פעמיים ביום.

האפקט של מועד ההזרעה על ההתעברות אצל פרות חלב

מועד ההזרעה	מס' פרות	יצאו פרות, %	התעברו פרות	הזרעה ראשונה		התעברות		מספר הזרעות	
				ימים אחה"מ	סטיית תקן ±	%	סטיית תקן ±	להריון	סטיית תקן ±
אחרי 40 יום	48	16.7	40	51.3	8.1	71.7	35.4	1.70	1.1
אחרי 60 יום	29	20.0	23	67.1	7.3	85.3	28.4	1.78	1.1

לפיכך נראה, שבעדר חלב במימשק טוב וב-
רמת הזנה גבוהה, מוצדק להתחיל בהזרעה לאחר
40 יום אחרי ההמלטה.

ד"ר מחנאי, ד"ר קלי, ע. רוניק

ספרות:

ספרות

1. מחנאי, ב. וקלי, י. (1971) — הזרעה מוקדמת
לאחר ההמלטה בשלושה עדרים. רפואה וטרינרית
(3) 28, 112—115.
2. קלי, י. אמיר, ש. וניבה שפירא (1971) — פוריות
בפרות חלב ביחס לתכנית הזנה, תגובה ומצב
גופני. סמינר ישראלי-שוודי בגידול בקר,
13—15.9.1971.

הזמן הממוצע עד להזרעה ראשונה בקבוצה
הראשונה היה 51.3 לאחר ההמלטה. 6 פרות
בקבוצה זו הוזרעו בין 60 ו-82 יום. ממוצע הזמן
בקבוצה המאוחרת היה 67.1 יום.

איחור זה הינו קטן בהשוואה ל-10—20 יום
המקובלים ברוב העדרים שמזריעים לאחר 60
יום אחרי ההמלטה.

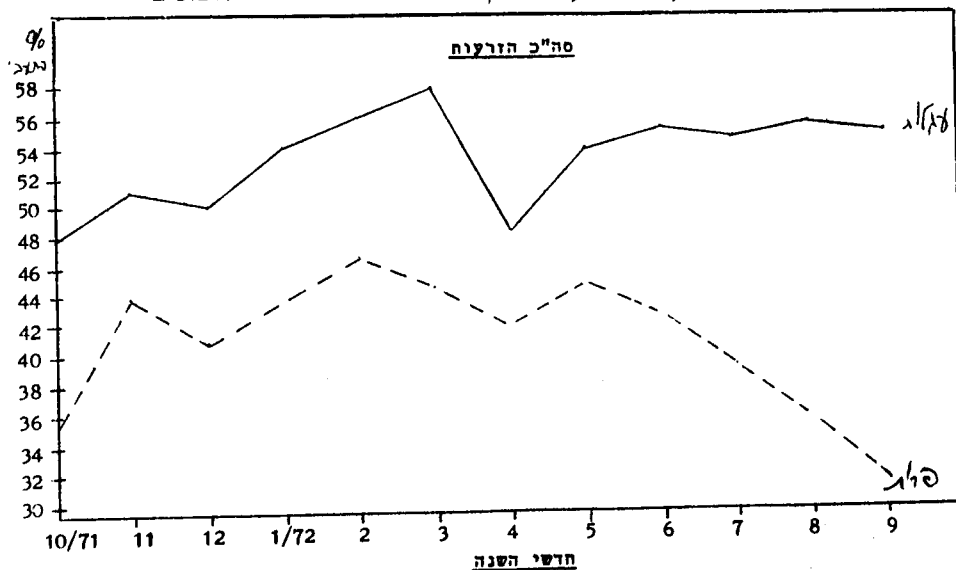
ההבדל שנמצא בימים פתוחים (מן ההמלטה
להתעברות) שנמצא בין שתי הקבוצות ואשר
היה 13.6, לא היה מובהק מבחינה סטטיסטית.
מספר ההזרעות בשתי הקבוצות היה זהה.

בניסוי זה נבחן גם האפקט של מועד ההזרעה
על תגובת החלב (חמ"ש ליום כלכלה). התוצאות
הראשוניות הראו על יתרון לקבוצה שהוזרעה
מוקדם יותר, על פני הקבוצה המאוחרת.

מפרסומי „השרות להזרעה מלאכותית"

השרות פירסם מספר טבלאות על אחוזי ההת-
עברות בשנת תשל"ב בעדרי הקיבוצים — של
כל אחד בנפרד — ב-12 אזורי שירותיו. התוצאות
סוכמו גם בממוצעים לכל אזור ובסופן של כל

אחוזי ההתעברות בעדרי הקיבוצים בחודשי השנה השונים

הערה: מתוך 16614 ראשים בעדרים קבוציים הוזרעו 4187 עגלות אשר מהוות 25% מהעדר הקבוצי.